

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ 20.000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

Ἐκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζησίου καὶ Ι. Μ. Δαμβέργη διευθύνοντος.

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

Ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνισμὸς ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων ἀκρων του, ἐν οἷς οἱ ἀλύτρωτοι, ἐν μέσῳ τόσων δοκιμασιῶν, φυλάττουσι τὰ ὅρια τῆς πατρίδος κληρονομίας καὶ μέχρι τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ, οἵτινες ζηλεύοντες τὰ μεγάλα ἔθνη ἐν τῇ πικρᾷ ξενιτειᾷ, τὴν ἀνάκτησιν τῆς κληρονομίας ταύτης ἔχουσιν ὡς τὸ γλυκαῖνον αὐτοὺς δνειροπόλημα, — ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνισμὸς πρὸς τὴν ἐλευθέραν ταύτην γωνίαν καὶ τὴν πρωτεύουσάν της ἔχει μετ' ἀγωνίας προσηλωμένα τὰ βλέμματα, προσδοκῶν ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ τελουμένης ἐξαιρετικῆς δράσεως τὴν ἀνορθώσιν καὶ σωτηρίαν.

Ἀλλὰ καὶ ὁ ξένος κόσμος, ὁ τὰς περὶ Ἑλλάδος καὶ Ἑλλήνων σκέψεις του κανονίζων πάντοτε ἀναλόγως τῶν ἐξ αὐτῆς πολλαπλῶν συμφερόντων του, ὁ σπανιώτατα εἰλικρινῆς καὶ ὅταν ἀκόμη ἢ ὑπόουλως ἢ φανερά ἐξασκηθεῖσα συστηματικῇ καθ' ἡμῶν ἐπιβουλῇ δὲν ἐδηλητηρίασε τὴν κοινὴν αὐτοῦ γνώμην εἰς τρόπον ὥστε ἀπὸ συμμαχου ἐν ταῖς ἐθνικαῖς δοκιμασίαις νὰ τὴν καταστήσῃ ἐχθρικῶς προκατειλημμένην καὶ ἀδικον ἐπικρίτριαν, — ὁ ξένος κόσμος ἔχει πρὸς ἡμᾶς καὶ οὗτος ἐστραμμένην ἐξαιρετικὴν ἤδη προσοχὴν, ἀκονίζων ἐπιμελῶς τὴν γλῶσσαν, ἵνα τὴν χρησιμοποιήτῃ πρὸς συγκαλύψιν μὲν ἐπιβαλλομένου, ὡς ἐλπίζομεν καὶ εὐχόμεθα, ἐπὶ τῇ προσδοκωμένῃ ἀνορθώσει, δικαίου ἐπαίνου, πρὸς ἔλεγχον δὲ αὐστηρὸν καὶ χλεύην καυστικὴν ἐν περιπτώσει ἔστω καὶ τοῦ ἐλαχίστου ἡμῶν παραπτώματος ἢ ὀλισθήματος.

Καὶ τέλος οἱ ἐχθροὶ καὶ ἀντίζηλοι, οἱ τοσαύτας καρπωθέντες μέχρι τοῦδε ὠφελείας ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ὥστε εἰς ταύτας νὰ στηρίζωσι τὰς μεγαλυτέρας αὐτῶν ἐλπίδας, οἱ τὰ πάντα ἱκανοὶ νὰ μηχανευθῶσιν ὅπως ἀποτρέψωσιν ἡμᾶς ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀνορθώσεως καὶ ἐντρομοὶ μὴ ἀνανήφοντες καὶ ἐξυγιαίνοντες παύσωμεν ἀποτελοῦντες διὰ τῆς ἀδυναμίας ἡμῶν τὸν κυριώτατον παράγοντα τῆς ὑπάρξεως καὶ δυνάμεως των, οἱ ἐχθροὶ καὶ ἀντίζηλοι μετ' εὐλόγου ἀγωνίας ἐπίσης ἔχουσιν ἐστραμμένα πρὸς τὰς Ἀθήνας τὰ τηλεσκόπια, ἵνα ἐκ τῆς ἐξελέξεως τῶν καθ' ἡμᾶς κανονίσωσι τὸν ἴδιον βίον καὶ ἴδωσι τί ἀπομένει νὰ ἐλπίσωσι τί ἔχωσι νὰ φοβῶνται.

Τὴν παγκόσμιον οὕτω προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, τὰς τοσαύτας προσδοκίας καὶ τοὺς φόβους ἀδελφῶν, ξένων καὶ ἐχθρῶν παρέχει ἡμῖν ἡ Πρόνοια ὡς τεκμήριον τῆς ἀπείρου σοφαρότητος, ἣν κέκτηται ἡ ἐνεστῶσα ἡμῶν κατάστασις καὶ ὡς ἐν ἔτι ἐλαττήριον τῶν ὑπὲρ τῆς ἀνορθώσεως ἀπαιτουμένων θυσιῶν παντὸς ἰδιωτικοῦ συμφέροντος χάριν τῶν κοινῶν.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ δευτέρα.

Λούκ. γ'. 31—36

Κείμενον.

Εἶπεν ὁ Κύριος. Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις¹ ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιεῖτε² τοὺς ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ ἐὰν δανεῖζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν³ ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανεῖζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανεῖζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες καὶ⁴ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς,⁵ καὶ ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς.⁶ Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμοι, καθὼς καὶ ὁ Πατὴρ ἡμῶν οἰκτίρμων ἐστί.

Σημειώσεις.

1) Ποῖα ὑμῖν χάρις. — Ποῖα ἀπορροή χάριτος εἶναι δι' ὑμᾶς τοῦτο — χάρις δὲ ἡ εὐγνωμοσύνη ἢ ὑποχρέωσις· διότι παρ' ὅσους ἐνταῦθα ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἐνθρώπου ἀγαθῆς τιμῆς πράξεως γεννῶσα ὑποχρέωσιν ἀμοιβῆς ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ. 2) Εὐεργετεῖτε τινα 3) Ἀπολαβεῖν — Νὰ λάβητε καὶ πάλιν ἐπιστροφόμενα τὰ δανειζόμενα 4) Ἀπελπίζοντες — Μηδὲν ἀγοντες αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν εἰς ἀπελπίαν διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ ζητουμένου δανείου. 5) Καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς. — Καὶ τότε ἡ ἀνέκδοσις εἰς ὑμᾶς ἀμοιβῇ παρὰ τοῦ Θεοῦ θὰ εἶναι μεγάλη. 6) Καὶ ἔσεσθε καὶ πονηροὶ. Διὰ τοῦτο θὰ εἰσθε τέκνα τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ μέλλοντι βίῳ, διότι προσηλυτῆστε ἐν τῷ παρόντι βίῳ νὰ προσποιήσθε τῷ Θεῷ κατὰ τὴν ἀγαθότητα, εὐεργετοῦντες πάντα ἄνθρωπον χρῆζοντα εὐεργεσίας, ἀνεξαρτήτως τῶν πρὸς τὸν πάσχοντα τοῦτον ἀντιπαθειῶν ἢ αὐτοπαθειῶν ὑμῶν. Χρηστὸς ἐστὶν ὁ εὐεργετικὸς πονηρὸς — ἀνιστρατευόμενος πρὸς τὸ θεῖον θέλημα.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Η ΑΓΑΠΗ ΤΩΝ ΕΧΘΡΩΝ

Ἡ Χριστιανικὴ ἀγάπη εἶναι τοιαύτη ὥστε κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον τὰ πάντα ἀνέχεται, τὰ πάντα ὑπομένει καὶ οὐδέποτε ἐκπίπτει. Ἀρ' οὐ εἶναι τοιαύτη ἡ ἀγάπη, ὁ Χριστιανὸς ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν εὐτυχίαν νὰ ἔχῃ πλήρη τὴν καρδίαν του ἐκ ταύτης, καὶ ὁ ὁποῖος ἔχει πηγὴν τῶν συναισθημάτων του μόνην τὴν ἀγάπην ταύτην, δὲν δύναται νὰ αἰσθανθῇ ποτε ἄλλο αἶσθημα ἐντὸς του, παρὰ μόνον τὸ αἶσθημα τὸ ὅποιον δύναται νὰ παραγάγῃ ἡ ἀγάπη. Ἐχθρότης λοιπὸν εἰς τὴν Χριστιανικὴν καρδίαν δὲν χωρεῖ. Διότι ἡ ἐχθρότης εἶναι συναισθημα ἐντελὲς ἐναντίον εἰς τὴν ἀγάπην καὶ ὅχι μόνον εἶναι ἐναντίον ἀλλὰ καὶ ἐκδιώκει ἐντελὲς τὴν ἀγάπην. Δι' αὐτὸ ὁ Χριστιανὸς ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ πάντα ἄνθρωπον, καὶ ἰδίως ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν αἰσθάνονται

ἀγάπην πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ τὸναντίον μῖσος καὶ ἀποστροφήν. καὶ ἐμπάθειαν. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη παντὸς Χριστιανοῦ ἀντίκειται εἰς τὰ κοινὰ φρονήματα τῶν ἀνθρώπων. Καὶ διὰ τὴν ἀποβῆ ἀληθῆς ὑποχρέωσις, καὶ διὰ τὴν ἀναγνωρίσιν τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ὁ Χριστιανὸς, πρέπει πρὸ παντὸς νὰ ἔχῃ ἐννοήσῃ τελειῶς τὸ ἀληθὲς πνεῦμα τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης. Ὁ καιὼν τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης ἐκτίθεται σήμερον ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ Εὐαγγελικῇ περικοπῇ. «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως». Ἰδοὺ ὁ καιὼν ὁ ὁποῖος δέον νὰ σταθμίσῃ τὰς πράξεις καὶ τοὺς λόγους τοῦ Χριστιανοῦ. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διάκινονται ὁμοίως πρὸς ἡμᾶς. Βεβαίως θὰ ὑπάρχωσι μεταξὺ αὐτῶν ἄνθρωποι ἀγαπῶντες ἡμᾶς καὶ ἀφωσιμένοι εἰς ἡμᾶς. Ἀλλὰ θὰ ὑπάρχωσι καὶ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦτον ἢ ἐκείνον τὸν λόγον ὄχι μόνον δυσμενῶς διάκινονται πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ μισοῦσι καὶ ἀποστρέφονται ἡμᾶς, καὶ προσπαθοῦσι διὰ παντὸς τρόπον νὰ ζημιώσωσι καὶ βλάψωσι ἡμᾶς. Πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τούτους, τοὺς ὁποίους ἡμεῖς ἔχομεν μάλιστα εὐεργετήσῃ καὶ οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον ἔπρεπε νὰ μὴ καταδιώκωσιν ἡμᾶς ἀλλὰ τὸναντίον καὶ νὰ ἀγαπῶσιν ἡμᾶς, καὶ νὰ ἐπιδιώκωσι πάντοτε τὸ καλὸν ἡμῶν, πρὸς τοὺς ἀνθρώπους λέγω τούτους πῶς πρέπει νὰ φερώμεθα ἡμεῖς; Πῶς; ἀκούσατε. Τοποθετήσατε ἑαυτοὺς εἰς τὴν θέσιν ἐκείνων. Ὑποθέσατε ὅτι σεῖς εἴθε οἱ ἐχθροὶ ἄλλων, σεῖς ἐπιδιώκετε ἀδίκως καὶ ἀδικαιολογῆτως τὴν καταστροφήν, ἡθικὴν καὶ ὕλικήν τοῦ ἀδελφοῦ σας. Καὶ σεῖς ὡς τοιοῦτοι εὐρίσκεσθαι ἡμέραν τινα εἰς δύσκολον θέσιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν δύναται κανεὶς ἄλλος νὰ σᾶς ἐξαγαγῇ παρὰ ἐκείνου, τὸν ὁποῖον σεῖς μισεῖτε καὶ καταδιώκετε. Τί νὰ κάμετε; Προσπαθεῖτε νὰ ἀποφεύγητε τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ, ἀλλ' ὅσον περνοῦν αἱ ἡμέραι αἱ ὥραι τὰ λεπτὰ ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ἡ θέσις σας ἀποβαίνει δυσχερεστέρα, καὶ αἰσθάνεσθε τὸν κίνδυνον ἀμειώτερον νὰ σᾶς πνίγῃ, καὶ νὰ σᾶς σπρώγῃ μετὰ δυνάμεως πολλῆς εἰς τὴν τελείαν καταστροφήν. Ἐπὶ τέλους ἀποφασίζετε νὰ ζητήσητε τὸ ἔλεος καὶ τὴν βοήθειαν ἐκείνου, πρὸς τὸν ὁποῖον αἰσθάνεσθε μῖσος καὶ ἐχθρότητα. Λοιπὸν; Τί θέλετε τώρα; Θέλετε ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ ἐνθυμηθῇ πάντα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχετε κάμῃ εἰς αὐτόν, τὰς πικρίας τὰς ὁποίας ἔχει δοκιμάσει ἐξ αἰτίας ἡμῶν, καὶ νὰ σᾶς ἀποκρούσῃ ἀποτόμως, καὶ νὰ σας ἀρνηθῇ τὴν βοήθειαν τὴν ὁποίαν ζητεῖτε ἀπ' αὐτόν καὶ νὰ σας ἀρνηθῇ τὴν σωτηρίαν; Ἡ θέλετε, νὰ λησμονήσῃ τὰ πάντα, νὰ σας δεχθῇ εἰς τὴν ἀγκάλην του, νὰ σας περιβάλῃ μετὰ τὴν ἀγάπην του, νὰ σας δώσῃ τὰ μέσα τῆς σωτηρίας σας, νὰ σας εὐεργετήσῃ εὐεργεσίαν πραγματικῆς σωτηρίας; Βεβαίως τὸ τελευταῖον τοῦτο θὰ θελήσητε. Λοιπὸν ὅ,τι θέλετε νὰ πράξῃ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον μισεῖτε, εἰς ὑμᾶς, ὀφείλετε νὰ πράξητε καὶ ὑμεῖς πρὸς αὐτόν. Οὕτω φαίνεσθε ὅτι ἡ ψυχὴ σας ἔχει ὄντως βαπτισθῇ τὸ θεῖον βάπτισμα τοῦ πυρὸς τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης, καὶ ὅτι οὕτως εἴθε καθήκον καὶ ὁπαδὸς τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι μέγιστον καθήκον αὐτὸ τὸ ὁποῖον πράττετε, καὶ ἀποδεικνύει ἡθικὴν τελειότητα ἀνωτάτου βαθμοῦ, ὁμοίως μεγαλύνεσθε καὶ ἐν τῇ συνειδήσει ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἀνθρώπων καὶ χαρὰ ἄρρητος πληροῖ τὴν καρδίαν ὑμῶν, χαρὰ, ἡ ὁποία εἶναι προτὶν ἀσφαλοῦς μακαριότητος. Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστιανοῦ πρὸς τὸν ἐχθρὸν διακείμενον πρὸς αὐτόν, εἶναι ἐνδείξεις μεγαλείου ψυχῆς ἀπεριγράπτου. Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Χριστιανὸς τείνει χεῖρα ἀγάπης καὶ συμφιλίωσης πρὸς τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ, ἀνυψοῦται ἀληθῶς μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Η ΑΡΕΤΗ

Διψᾷ οἱ κάμποι γὰρ νερὸ καὶ τὰ βουνὰ γιὰ χιόνια. Διψᾷ καὶ ἡ δόλια ἡ Ἀρετὴ γιὰ μιὰ σταλιά νεράκι. Πέντε μεροῦλες νηστικῆς καὶ δέκα διψασμένη, Κάνεις δὲ τὴν ἀρώτησεν ἀπὸ τοῦ συγγενεῖς τῆς. Κ' ἡ μάννα τῆς τῆς ἔλεγε, καὶ ἡ μάννα τῆς τῆς λέγει. —Δὲς μ' Ἀρετὴ, τὸ λόγο σου, γιὰ νὰ σ' ἀραβωνιάσω. —Δὲς σὲ, μάννα, μιὰ καὶ δύο, δὲ σὲ, μάννα, τρεῖς καὶ πέντε. Στὰ Γρεβενὰ δὲν πάω ἐγὼ νύφῃ νὰ προσκυνήσω, Γιατ' ἔχω ἄνδρα στὴν ξενιτιά ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια; Δυὸ, χρόνια θὰ τὸν καρτερῶ, τρία θὰ τὸν παντρεύω, Κι' ὕστερα πάω καλογρηά.

ΑΙ ΑΓΙΑΙ ΣΥΝΑΞΕΙΣ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Ἀρ' οὐ ὁ ἀσπασμὸς περατωθῇ, καὶ βεβαιωθῇ οὕτω μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν ὑπάρχουσα καὶ ἐξησφαλισμένη ἀγάπη, καὶ ὁ μὲν Διάκονος ἀσπασθῇ, ἐκεῖ ὅπου ἴσταται τὸν ἐν τῷ ὠραίῳ σταυρῶν, ὁ δὲ ἱερεὺς τὰ ἐπὶ τῆς Ἀγίας Τραπεζῆς κεκαλυμμένα Ἅγια, ἐὰν εἰς μόνος ἱερεὺς εἶναι λειτουργῶν, τότε ὁ Διάκονος καθιστᾷ προσεκτικὸς τοὺς βάρους τῶν ἐξωτερικῶν θυρῶν τοῦ ναοῦ ἵνα προσέχωσι μὴ τις ἢ εἰσελθῇ ἢ ἐξέλθῃ, μήτε ἀνοιχθῇ ἢ θύρᾳ, καὶ πιστὴ θέλῃ τοῦτο κατὰ τὴν ὥραν καθ' ἣν τελεῖται ἡ θυσία. Ἀναφωνεῖ λοιπὸν ὁ Διάκονος — «Τὰς θύρας — Τὰς θύρας» ἀφ' ὧν εἰς τὰς πύλας τὸν ἐξω φερούσας θύρας τῶν ναοῦ. Ἡ προσφώνησις αὕτη οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸν Ἅγιον Θύραν, ἡ ὁποία ὡς προείπομεν δέον νὰ μὴν ἀνῇ κτῆ ἀπὸ τῆς ἐξόδου τῶν κατηχουμένων καὶ ἐφεξῆς. Τὸ κλείεται δὲ αὕτη, καὶ ἱστορικῶς καὶ δογματικῶς εἶναι ἀπὸ πον, ἱστορικῶς μὲν διότι ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχαίαν καθορισμένην πρᾶξιν, νὰ μὴν ἀνοικτὴ ἡ ἁγία θύρα χάριν τῆς πιστῶν, δογματικῶς δὲ διότι τίθεται οὕτω, κλειομένης τῆς ἁγίας θύρας, διαφραγμα μεταξὺ τῶν πιστῶν καὶ τῶν ληϊστῶν, ἐν ᾧ καὶ οἱ πιστοὶ μετέχουσι τῆς διεξαγομένης θυσίας, καὶ εἰς τοὺς πιστοὺς οὐδὲν μένει ἀποκεκρυμμένον. Ἐπέρχεται δὲ καὶ σύγχυσις τῶν ἐξω θυρῶν πρὸς τὴν ἁγίαν θύραν, ἣν οἱ ἀγωνοῦντες τὴν ἱστορίαν τῆς διατάξεως, ἔχουσι μέχρι τῆς ὥρας ταύτης κεκλεισμένην, ἵνα διανοίξωσι ταύτην κατὰ τὴν ἐκφώνησιν — Τὰς θύρας — τὰς θύρας — Τὰς θύρας — τὰς θύρας (ὁρᾶτε). Προσέχετε δηλονότι, καὶ βλέπετε, μὴ ἀνοιγῶσιν αἱ θύραι. Ὁ Διάκονος ὀφείλει νὰ διακόπῃ μικρὸν τὴν ἐκφώνησιν μετὰ τὰς λέξεις ταύτας, καὶ μετὰ μικρὰν παύσαν νὰ ἐκφωνῇ — Ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν. Ἡ ἔχοντες ὑγιαίνει τὸν νοῦν ἃς προσέξωμεν εἰς τὸ ἀναγνωσθῆναι μὲν σύμβολον τῆς πίστεως ἡμῶν μὴ παρασώμενοι ὅ,τι τῶν αἰρετικῶν καταδολιεύσεων, καὶ τῶν ἄλλων λογοπολιῶν. Καὶ ἀναγινώσκει τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως — τὸ Σύμβολον ὅπερ κυρίως μὲν ἡ ἐν Νικαίᾳ Α'. Οἰκουμένης Συνόδου συνέταξε, ἡ δὲ ἐν Κ' πόλει Β'. Οἰκουμένης συνεπλήρωσε, ἀλλ' ὅπερ πάντοτε Σύμβολον τῆς Νικαίας ὀνομάζεται. Καὶ πρὸς τὴν Νικαίαν βεβαιότατα ὑπῆρχεν ὑπ' αὐτῶν τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων, διὰ ζώσης καὶ μετὰ πολλῆς προσοχῆς διδασκόμεναι εἰς μόνους τοὺς μετὰ πολλὴν δοκιμασίαν ἐτοίμους νὰ δεχθῇ τὸ βάπτισμα, καὶ ὀλίγας τινὰς ἡμέρας πρὸ τοῦ ἁγίου βεπτίσματος. Ὑπάρχει μάλιστα ἡ παράδοσις ὅτι αὐτοὶ οἱ πστοὶ πρὶν ἢ χωρισθῶσιν εἰς τὸ παγκόσμιον κήρυγμα συνέταξαν τὸ σύμβολον τῆς πίστεως ἀνὰ ἑν ἄρθρον ἕκαστος καὶ διὰ τοῦτο ὡς Σύμβολον τῶν ἁγίων Ἀποστόλων φέρεται.

Τὸν σεβασμὸν ὃν εἶχεν ἡ Ἐκκλησία πρὸς τὰς κεφαλὰς αὐτῆς, δεικνύει δογματικῶς ἀρχὰς αὐτῆς, μὴ θέλουσα νὰ καταστῇ

ταύτας κοινὰς καὶ προσιτὰς εἰς τοὺς ἀμύητους ἀποδεικνύει τὸ σύστημα, καθ' ὃ ἀγράφους ἐφύλαττε τὴν διδασκαλίαν καὶ παράδοσιν αὐτῶν, καὶ δὴ μετὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ Α'. Οἰκουμένης Συνόδου. Ὁ Μέγας Βασίλειος γράφει περὶ τούτου ἐν τῇ ΡΜ'. ἐπιστολῇ αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἐκκλησίαν — ἀπιστίς τῶν κατὰ τὴν Νικαίαν συνελθόντων ἢ ἡγούμεθα μὲν διὰ στόματος εἶναι καὶ παρ' ἡμῖν. — Ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τὴν αὐτὴν ἀναγράφουσι προφύλαξιν. Καὶ ὁ Σωζόμενος, ἱστορικὸς τοῦ Ε'. αἰῶνος, γράφει ὅτι ἀποφεύγει νὰ ἀναγράψῃ τὸ Σύμβολον τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, διότι ἡ συγγραφή αὐτοῦ θὰ περιέλθῃ εἰς ποικίλας χεῖρας καὶ πιθανῶς εἰς χεῖρας βεβήλους καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ εἰς ταύτας γνωστὸν τὸ Σύμβολον τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου. Ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις Ἀπολογητικαῖς συγγραφαῖς οἱ ἱεροὶ ἀπολογηταὶ ἐκθέτουσι μὲν ὅσα δόγματα δύναται νὰ ὦσι τοῖς πᾶσι προσιτὰ, ἀποφεύγουσι δὲ πάντα λόγον περὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἠδύνατο καὶ νὰ μὴ κατανοήσωσι καὶ πιθανῶς νὰ παρερμηνεύσωσι. Καὶ αὕτη δὲ ἡ μικρὸν πρὸ τοῦ ἁγίου Βεπτίσματος παράδοσις διὰ ζώσης τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως εἰς τοὺς κατηχουμένους, τοὺς ἐτοίμους ἢ ἤδη εἰς τὸ βάπτισμα, εἶναι περιφανὴς ἀπόδειξις τοῦ σεβασμοῦ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Σύμβολον αὐτῆς.

ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ

ΚΕΤ'

ΒΕΛΙΣΑΡΙΟΣ

Γοτθικὸς πόλεμος. — Ἀλωσις Αὐξίμου.

Ὁ Βελισάριος τὸ ἀσφαλὲς μεγάλου στρατηγοῦ καὶ συνετοῦ ἔχων δὲν ὤρμησεν, ἀκολουθῶν ἀπὸ τῆς Ρώμης τὸν Οὐίτιγγιν, κατὰ τῆς Ραβέννης, ἀλλ' ὀρθὸν ἔκρινε πρὸ τοιαύτης ἐπιχειρήσεως νὰ κυριεύσῃ τὰς μεταξὺ πόλεις καὶ τὰλλα ὑπὸ τὰς χεῖρας τῶν Γότθων ὀχυρά, ἵνα μὴ ἀφήσῃ ὀπισθεν ἐχθροὺς κακοαγοῦντας, ἔχων τὴν γνώμην ὅτι μέγιστος εἶναι τοῦτο κίνδυνος διὰ τινὰ τυχὸν ὑποχώρησιν πρὸ τῶν πολεμίων. Πέμπει λοιπὸν στρατιὰν ἱκανὴν εἰς πολιορκίαν τῆς Φισούλης, ἐτέραν δὲ εἰς φύλαξιν τῆς διαδόσεως τοῦ Πάδου, ἵνα μὴ ἀκολούτως διελθὼν αὐτὸν ὁ πορθήσας τὸ Μεδιόλανον Οὐράκιος ἐπιτεθῇ κατ' αὐτῶν, αὐτὸς δὲ ἐνδεκα χιλιάδας ἄγων ἦλθε κατὰ τῆς Αὐξίμου, πόλεως μεγίστης τῶν ἐν Πικεντίνῃ ἐπὶ λόφου εὐρέως ἱδρυμένης καὶ ὑψηλοῦ, ἀπὸσπῆται πανταχόθεν, φρουρὰν ἐχούσης ἐκ τῶν ἀρίστων περὶ τὰ πολέμια ἔργα Γότθων. Καὶ τῆς μὲν πολεμικῆς ἀρετῆς τῶν βαρβάρων κατὰ πάντα ὑπέρτεροι ἦσαν οἱ ἡμέτεροι εἰς ἐπινοίας στρατηγικὰς τοῦ Βελισαρίου καὶ εἰς ἀνδρείαν τῶν περὶ αὐτόν, ἐκώλυσαν δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Μαρτίνον νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τῶν πολιορκουμένων ὁ Οὐράκιος. Ἀλλ' ἡ θέσις διὰ τὸ ἰσχυρὸν ἦτο ἀπὸρρητος, ὥστε εἰς τὴν στήρην τῶν τροφίμων καὶ τοῦ ἐξωθεν ἐρχομένου ὕδατος ἦλπισαν οἱ πολιορκηταί. Καὶ ἐγένοντο μὲν κύριοι τῆς ἔξω τοῦ τείχους ἐφ' ὑψηλοῦ δεξαμενῆς, πᾶσαν δ' ἐλπίδα βοήθειας ἐκ Ραβέννης καὶ τοῦ Οὐίτιγγιδος ἀποκόψαντες ἠνάγκασαν τοὺς ἐν Αὐξίμῳ πολιορκουμένους εἰς παράδοσιν ἐπὶ τῇ ὁρᾷ νὰ παραδώσωσι μὲν τῶν χρημάτων τὰ ἡμίση, νὰ γείνωσι δὲ ὑπήκοοι τοῦ ἡμετέρου βασιλέως. Εἶχον δὲ παραδοθῇ μικρὸν πρότερον καὶ οἱ ἐν Φισούλῃ πολιορκούμενοι Γότθοι εἰς τοὺς περὶ τὸν Κυπριανὸν καὶ συναμείνησαν καὶ ἐκεῖνοι μετὰ τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος, ὅπως καὶ οἱ ἐν Αὐξίμῳ.

Πολιορκία Ραβέννης.

Μετὰ ταῦτα τὴν Ράβενναν ἐπολιορκεῖ. Ἵνα δὲ μὴ ἔλθῃ βοήθειά τις ἐκ τῶν πέραν τοῦ Πάδου Γότθων εἰς τὸν Οὐίτ-

τιγγιν εἰς ἄνδρας ἢ τροφάς, τὸν Μάγνον τὴν δεξιὰν τοῦ ποταμοῦ ὄχθην νὰ φυλάττῃ μετὰ πολλοῦ στρατεύματος ἔπεμψε καὶ τὸν ἐκ Δαλματίας ἐρχόμενον Βιτάλιον ἔταξε νὰ φυλάττῃ τὴν ἀριστεράν. Ἐπείσθησαν δ' ἐκ τούτου δεινῶς οἱ πολιορκούμενοι, ἀφ' οὗ ὅλως ἐκ τύχης τοῦ ποταμοῦ τὸ ὕδωρ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον οὕτως ὀλιγόστευσεν, ὥστε τὰ διὰ τὴν Ράβενναν, σίτου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων πεπληρωμένα ἀνάγκη μὴ δυνάμενα νὰ πλεῦσωσιν, περιέπεσον εἰς χεῖρας τῶν ἡμετέρων.

Καὶ οὐ μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ διὰ χρημάτων πείσας τινὰ τῶν ἐν Ράβεννῃ ἔκαυσε τὰς πλήρεις τροφίμων πολλῶν δημοσίων ἀποθήκας. Λέγεται δὲ καὶ ὅτι ἡ Ματασοῦνη, ἐκδικουμένη, διότι βίβλιν ἔλαβεν αὐτὴν σύζυγον ὁ γηραιὸς Οὐίτιγγις, ἐνήργησε τὸν ἐμπρησμόν. Ἵνα δὲ μάλλον πείσῃ τοὺς πολιορκουμένους ὁ Βελισάριος, πᾶσαν ἐλπίδα ἀπ' αὐτῶν ἀφαιρῶν, ἔπεμψε εἰς τὰς μεταξὺ Γαλλίας καὶ Λυγουρίας Ἀλπεῖς τινὰς, οἵτινες γενόμενοι τῶν ἐνταῦθα φρουρίων κύριοι, ἠνάγκασαν τὸν Οὐράκιν, ἀποσυρθεὶς ἐν Λυγουρίᾳ μετ' ὀλίγου, ἀπρακτος νὰ διατρίβῃ. Πιέζονται ἐκ τούτου οὕτω δεινῶς οἱ πολιορκούμενοι, ὥστε ἤρχισαν διαπραγματεύσεις περὶ εἰρήνης πρὸς τὸν Βελισάριον, ἐν ᾧ πρέσβεις τῶν Φράγκων πολλὰ καὶ ὠφέλιμα προσέφερον εἰς τὸν Οὐίτιγγιν καὶ τοὺς Γότθους. Καὶ τὰς μὲν προτάσεις τούτων ἀπέκρουον, ἐπειδὴ ἐγίνωνσκον ἐκ πείρας ὅτι οἱ Φράγκοι ἀπιστοτάτον πάντων ἀνθρώπων ἔθνος ἦτο καὶ ἀσεβέστατον μετὰ τῆς Χριστιανικῆς, ἣν ἀσυνειδήτως εἶχον παραλάβῃ, θρησκείας καὶ πολλὰ τῆς ἀρχαίας αὐτῶν εἰδωλολατρείας σφύζοντες.

Ἄλλ' οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει, νομίζοντες πιθανῶς ὅτι φθίρεται ἐν Ἰταλίᾳ ὁ χρόνος, ἐν ᾧ οἱ Πέρσαι ἐνέκειντο ἰσχυρῶς ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἔπεμψαν πρέσβεις εἰς Ράβενναν προτείνοντες νὰ κατέχωσι μὲν οἱ Γότθοι τὴν πέραν τοῦ Πάδου Ἰταλίαν, νὰ ἀρχῇ δὲ τῆς ἐντεῦθεν ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου. Ταῦτα εἰς ὑπερβολὴν δυσχερῆστησαν τὸν Βελισάριον, πεποθήσιν ἔχοντα ὅτι ὁ πόλεμος ἤθελε λάβῃ τέλος ὡς ἀγαθὸν καὶ ἤθελεν ὀδηγήσῃ αἰχμαλώτων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸν Οὐίτιγγιν. Οἱ δὲ Γότθοι ἐδέχθησαν μὲν τὸ πρῶτον τὴν ἀπροσδόκητον συνθήκην, ἀλλὰ παρατηροῦντες ὅτι ἔλειπον ἔγγραφα καὶ ὅκοι τοῦ Βελισαρίου ἐφοβήθησαν καὶ μεταγνόντες εἰς ἓν, πιεζόμενοι ὑπὸ τῆς πείνης καὶ ἄλλων δεινῶν, ἤλπιζον πλέον γνῶμῃ καὶ τοῦ Οὐίτιγγιδος, παραιτουμένου τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος, προσήνεγκον τὴν βασιλείαν εἰς τὸν Βελισάριον, εἰς σωτηρίαν πάντων τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Γότθων καὶ Ἰταλῶν. Ὁ δὲ Βελισάριος πρὸς τοὺς ἀπεσταλμένους τῶν ἐν τῇ πόλει πολιορκουμένων πάντα μὲν τὰ ἄλλα ὥμοσε, περὶ δὲ τῆς ἀποδοχῆς τῆς βασιλείας εἶπεν ὅτι θὰ ὀρκισθῇ πρὸς τὸν Οὐίτιγγιν καὶ τοὺς ἀρχοντας τῶν Γότθων, εἰσελθὼν δὲ κατέλαβεν αὐτὴν οὐδὲν μὲν περὶ βασιλικοῦ ἀξιώματος πλέον διαλεχθεὶς, αἰχμαλώτους δὲ τοὺς προὔχοντας τῶν βαρβάρων ἔλαβε καὶ τὸν Οὐίτιγγιν, φυλάττων αὐτὸν μετὰ τιμῆς.

Οὕτως ἀνευ μαχῶν οὐδὲ ἀψιμαχιῶν ἔπεσεν ἡ Ράβεννα εἰς χεῖρας τοῦ Βελισαρίου παραδοθέντων τῶν πολυπληθεστέρων εἰς τοὺς ὀλιγοπληθεῖς. ὥστε δικαίως τῶν Γότθων αἱ γυναῖκες βλέπουσαι τοὺς πορθητάς καὶ ὀλιγοτέρους καὶ βραχυτέρας τὰ σώματα ὑβρίζοντες ἄνδρους τοὺς ἰδικούς τῶν καὶ εἰς τὰ πρόσωπα τοὺς ἔπειον.

Ἐν τούτῳ δὲ πάντες οἱ θεοεῖς ἰσχυρὰς κατέχοντες παρέδωκαν αὐτὰς εἰς τὸν Βελισάριον, ἀλλ' Ἰλδιδάδος ὁ φρουράρχος τῆς Βερώνης ἔπεμψε μὲν καὶ αὐτὸς πρέσβεις, ἀλλ' ὅμως δὲν προσήλθεν εἰς τὴν Ράβενναν. Καὶ τοῦτον μὲν οἱ πέραν τοῦ Πάδου Γότθοι βασιλεῖα ἐξέλεξαν, ἀλλ' οὗτος πρὸς τὸν Βελισάριον παρεχώρησε τὴν βασιλείαν τῆς Ἰταλίας, ἐκείνος δὲ καλὴν, εἰς μεγαλοφροσύνην συνεριζόμενος, δὲν ἀπεδέχθη

Ἰλδίναδος ὁ τῶν Γότθων βασιλεὺς.

Ἐκ τούτου μέγα τὸ ὄνομα τοῦ Ἰλδιδάχου ἤρξατο γιγνέ-

Καὶ τοιοῦτον μὲν τέλος μετὰ βραχυτάτην βασιλείαν εἰς
ὁ Ἰλδίδης, τὸ ἕκτον δὲ ἔτος ἐτελεύτα τοῦ πρὸς τοὺς Ρωμαίους
πολέμου (540=541).

Μία γνώμη καθ' εβδομάδα.

Κωνστ. Οἰκονόμου
ὁ ἐξ Οἰκονόμων

Δωρεὰὶ ὑπὲρ τῶν «Πατριῶν»
 Ρεθύμνης Κρήτης ἀπέστειλε τῇ 15

Ὁ Παν. ἀρχιμανδρίτης κ. Πολ. Ζάχος δρ. 5

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

[illegible]